

Child Safety Action Plan

UNICEF

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI PREWENCJA URAZÓW DZIECI RAPORT DLA POLSKI 2007

Projekt realizowany w ramach Europejskiego
Programu Zdrowia Publicznego 2004-2007

Koordynator Krajowy :
Instytut Zdrowia Publicznego
Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum
w Krakowie

URAZY DZIECI W POLSCE

- **Główna przyczyna zgonów dzieci i młodzieży w wieku: 0-19 (29% wszystkich zgonów)**
- **Współczynniki zgonów z powodu urazów nie zmieniają się istotnie w ciągu ostatnich lat (2000-2005)**
- **41%, 48%, 69% wszystkich zgonów w grupach wiekowych: 5-9, 10-14, 15-19 lat**
- **44% wszystkich zgonów z przyczyn zewnętrznych to zgony dzieci spowodowane wypadkami komunikacyjnymi (ICD-10: V01-V99)**
- **Utonięcia to druga przyczyna zgonów dzieci z powodu urazów**
- **Urazy w domu są jedną z głównych przyczyn zgonów małych dzieci (1-4 lat) z przyczyn zewnętrznych**

OBCIĄŻENIE URAZAMI DZIECI W POLSCE

! W 2005 roku z powodu urazów zmarło 1466 dzieci 0-19 lat.

! Jeżeli współczynnik zgonów dzieci z powodu urazów w Polsce osiągnąłby współczynnik szwedzki, można by uratować 855 dzieci rocznie

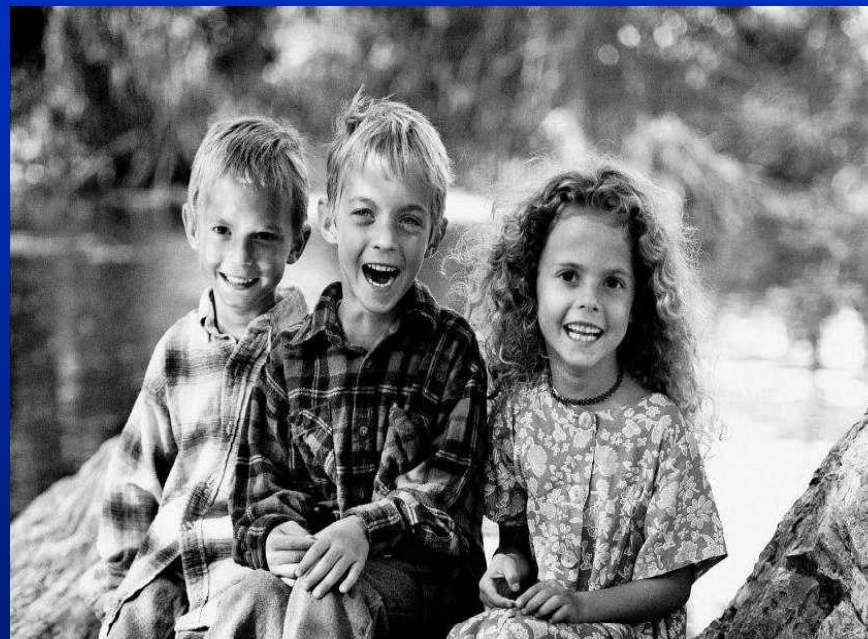
! Zgony dzieci z powodu urazów odpowiadają wartości ponad 108,000 potencjalnie straconych lat życia (PYLL)

! Urazy to główna przyczyna niepełnosprawności (DALY)

Child Safety Action Plan

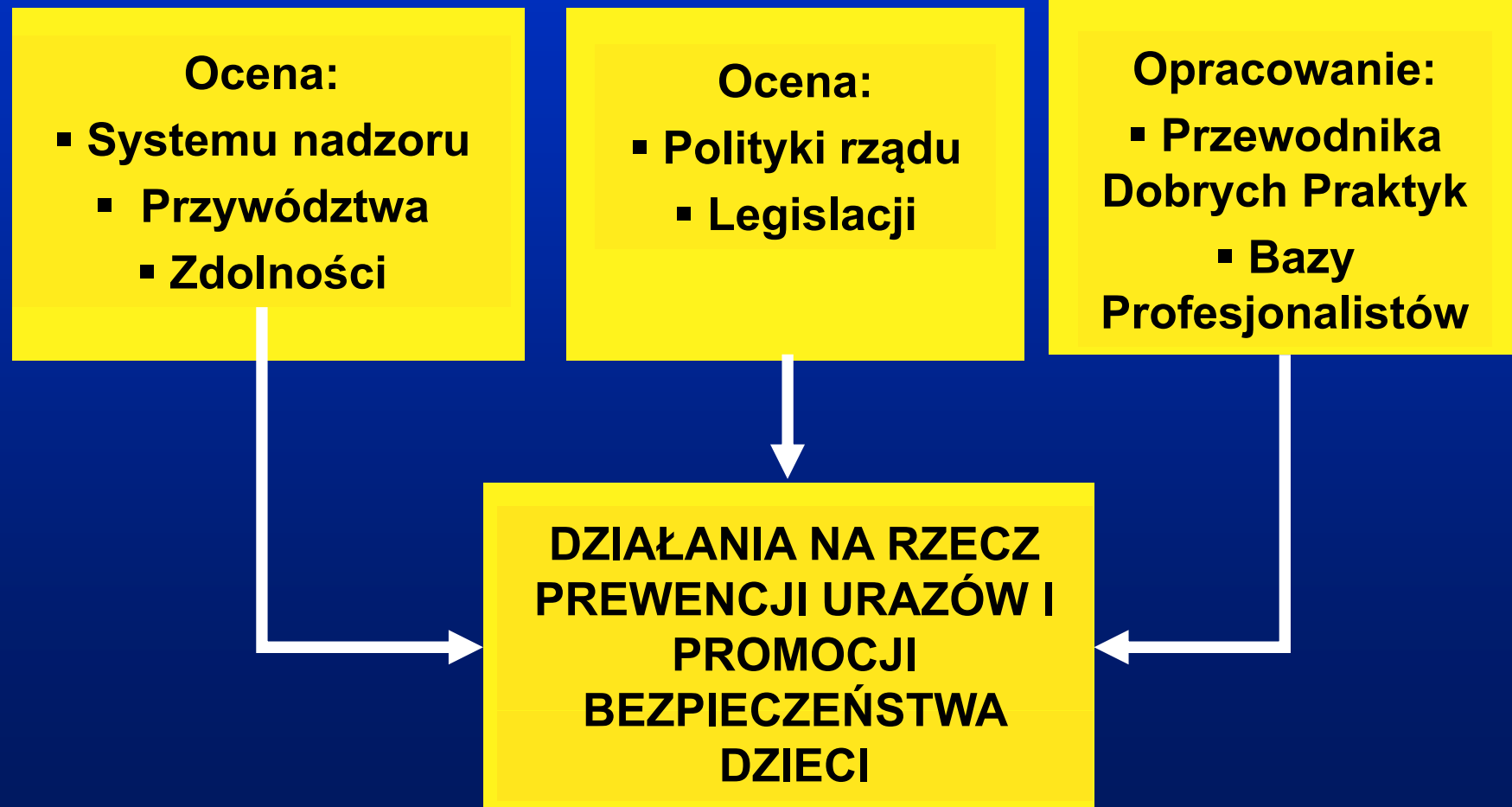
➤ CEL:

Opracowanie krajowej strategii działań na rzecz prewencji urazów i promocji bezpieczeństwa dzieci w Polsce.

Child Safety Action Plan

STRUKTURA PROGRAMU CSAP W POLSCE

NADZÓR NAD URAZAMI DZIECI W POLSCE

- Raporty Głównego Urzędu Statystycznego: zgony dzieci z przyczyn zewnętrznych
- Raporty Państwowego Zakładu Higieny: hospitalizacja dzieci z przyczyn zewnętrznych
- Raporty Instytutu Matki i Dziecka: badania sondażowe n.t. urazów dzieci w ramach badań HBSC (11-15 lat)
 - Statystyki policyjne: wypadki komunikacyjne z udziałem dzieci
- Brak organizacji, która regularnie zbiera, analizuje i raportuje dane dla potrzeb prewencji urazów dzieci.

SEKTORY W OBSZARZE PREWENCJI URAZÓW DZIECI W POLSCE

- **Ministerstwo Zdrowia**
- **Ministerstwo Edukacji Narodowej**
- **MSWiA: policja, straż pożarna**
- **Ministerstwo Transportu: Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (KRBRD)**
- **Ministerstwo Budownictwa**
- **Rzecznik Praw Dziecka**
- **Rzecznik Praw Obywatelskich**
- **Urząd Konkurencji i Ochrony Konsumenta**
- **Organizacje pozarządowe**
- **Organizacje komercyjne**

KOMPETENCJE I ZDOLNOŚCI WSPIERANIA PROMOCJI BEZPIECZEŃSTWA W POLSCE

- System ochrony zdrowia: możliwości edukacji rodziców małych dzieci w wieku 0-2 lat.
- System edukacji: sporadyczne konferencje prewencji urazów dzieci w wieku szkolnym; wychowanie komunikacyjne w szkołach, szkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy dla nauczycieli i uczniów
- Brak krajowych konferencji na temat prewencji urazów i promocji bezpieczeństwa dzieci
- Brak sieci współpracy profesjonalistów: praktyków, polityków i badaczy w obszarze prewencji urazów dzieci.

POLITYKA RZĄDU

! Krajowy Plan Działań na rzecz Środowiska i Zdrowia Dzieci w ramach Child Environment and Health Action Plan for Europe – CEHAPE (MZ; MŚ)

! Narodowy Program Zdrowia 2007-2015: 3 Cel Strategiczny: „Zmniejszenie ilości niezamierzonych urazów i ich skutków” (MZ, MEN, PZH)

! Krajowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego „GAMBIT 2005-2007-2013”: bezpieczeństwo drogowe dzieci jako niechronionych uczestników: pieszych i rowerzystów (MT, KRBRD)

! Program „Bezpieczna Polska Szkoła”: prewencja urazów dzieci w wieku szkolnym na terenie szkoły (MEN; MSWiA).

Child Safety Action Plan

PRZYWÓDZTWO W OBSZARZE PREWENCJI URAZÓW DZIECI W POLSCE

➤ Ministerstwo Zdrowia

- 1) Narodowy Program Działań na rzecz Środowiska i Zdrowia Dzieci (CEHAPE, WHO Euro, 2004)

II Priorytetowy Cel Regionalny: „Redukcja urazów dzieci i ich skutków zdrowotnych, w tym zgonów i niepełnosprawności”.

- 2) Narodowy Program Zdrowia 2007-2015:
3 Cel Strategiczny: „Zmniejszenie ilości wypadków i urazów oraz ich skutków zdrowotnych”.

OCENA PREWENCJI URAZÓW I PROMOCJI BEZPIECZEŃSTWA DZIECI W POLSCE

(możliwych 5 gwiazdek)

Bezpieczeństwo pasażerów

Bezpieczeństwo motorowerystów

Bezpieczeństwo pieszych

Bezpieczeństwo rowerzystów

Bezpieczeństwo w wodzie

Prewencja upadków

Prewencja zatruc

Prewencja oparzeń

Prewencja zadławień i uduszeń

 Child Safety Action Plan

OCENA MOŻLIWOŚCI PLANOWANIA DZIAŁAŃ NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA DZIECI W POLSCE (możliwych 5 gwiazdek)

Przywództwo w obszarze
prewencji urazów dzieci

Nadzór nad urazami dzieci

Budowanie zdolności
prewencji urazów w zakresie
rozwijania kompetencji i
współpracy

 Child Safety Action Plan

WSKAZANE DZIAŁANIA W ZAKRESIE LEGISLACJI

- **Bezpieczeństwo pasażera:** przewożenie dzieci do 4 lat w foteliku samochodowym na tylnym siedzeniu
- **Bezpieczeństwo pieszego:** odpowiedzialność kierowcy w wypadku z udziałem dziecka
- **Bezpieczeństwo rowerzysty:** kask w czasie jazdy na rowerze
- **Bezpieczeństwo w wodzie:** instalowanie barier wokół basenów
- **Prewencja upadków:** instalowanie blokad w oknach
- **Prewencja zatruć:** zabezpieczenie wszystkich produktów chemicznych i farmaceutycznych przed otwarciem przez dzieci
- **Prewencja oparzeń:** instalowanie detektorów dymu w domach
- **Prewencja zadławień i uduszeń:** zakaz sprzedaży produktów spożywczych dla dzieci z elementami niejadalnymi

WNIOSKI

- ✓ Polska posiada niedostateczne zasoby kadrowe i podstawowy system zbierania danych, ale potrzeba koordynacji działań różnych organizacji i sektorów w celu uzyskania istotnej poprawy w prewencji urazów dzieci
- ✓ Istnieje potrzeba wsparcia zdolności rozwijania kompetencji poprzez techniczne ekspertyzy na temat prewencji urazów dzieci
- ✓ Istnieje potrzeba rozwinięcia komunikacji i sieci współpracy w celu wymiany wiedzy i doświadczeń między profesjonalistami działającymi w obszarze prewencji urazów dzieci w Polsce.
- ✓ Rząd powinien w większym stopniu wspierać działania na rzecz bezpieczeństwa dzieci politycznie oraz przez kierowanie odpowiednich zasobów kadrowych i finansowych.
- ✓ Potrzeba większej politycznej i społecznej świadomości stosowania dobrych praktyk w prewencji urazów dzieci zarówno na poziomie krajowym, jak i lokalnym.

WIĘCEJ INFORMACJI:

dr Marta Malinowska-Cieślik
Krajowy Koordynator CSAP
Instytut Zdrowia Publicznego
Uniwersytet Jagielloński
Collegium Medicum Kraków
www.izp.cm-uj.krakow.pl/csap
E-mail: mxciesli@cyf-kr.edu.pl

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI PREWENCJA URAZÓW DZIECI

RAPORT DLA POLSKI 2007

Urazy są główną przyczyną zgonów dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat w Polsce. W 2001 roku z powodu urazów zmarło 1640 dzieci i młodzieży. Jeśli współczynnik zgonów z powodu urazów w Polsce zostałby zredukowany do poziomu współczynnika w Szwecji, można byłoby uratować życie 855 polskich dzieci. Raport ten został opracowany w ramach Programu Zdrowia Publicznego Komisji Europejskiej „Planowanie Działań na rzecz Bezpieczeństwa Dzieci (Child Safety Action Plan-CSAP)” z inicjatywy Europejskiego Sojuszu na rzecz Bezpieczeństwa Dzieci (European Child Safety Alliance – ECSA-EuroSafe). W Polsce program ten był koordynowany przez Instytut Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum w Krakowie. Program miał określić poziom prewencji urazów i promocji bezpieczeństwa dzieci jako punkt wyjściowy dla oceny możliwości realizacji działań w celu zredukowania liczby zgonów i niepełnosprawności spowodowanych urazami u dzieci i młodzieży w Polsce. Raport podsumowuje stopień przygotowania Polski do podjęcia działań na poziomie polityki kraju w zakresie prewencji urazów i promocji bezpieczeństwa dzieci – najmłodszej i najbardziej narażonej na wypadki i urazy części polskiego społeczeństwa. Został opracowany na podstawie analizy polityki i programów wspierających bezpieczeństwo dzieci i młodzieży realizowanych przez rząd w 2006 roku. Ocena obejmowała politykę i programy prewencji niezamierzonych urazów (np. wypadków komunikacyjnych, urazów w domu, w miejscach rekreacji i wypoczynku), możliwości przywództwa w zakresie koordynowania i realizacji działań oraz zasoby kadrowe i finansowe związane z działaniami w obszarze prewencji urazów dzieci i młodzieży w Polsce. Szczegółowy opis metody zastosowanej w opracowaniu tego raportu znajduje się w Aneksie.

OGÓLNA OCENA BEZPIECZEŃSTWA DZIECI W POLSCE

OCENA WYBRANYCH OBSZARÓW PREWENCJI URAZÓW I PROMOCJI BEZPIECZEŃSTWA DZIECI W POLSCE

(możliwa maksymalna ocena 5 gwiazdek)

Bezpieczeństwo pasażera	★★★★★
Bezpieczeństwo na skuterze lub motorowerze	★★★★★
Bezpieczeństwo pieszego	★★★★★
Bezpieczeństwo rowerzysty	★★★★
Bezpieczeństwo w wodzie / prewencja utonięć	★★★★
Prewencja upadków	★★★
Prewencja zatruc	★★★
Prewencja oparzeń	★★★
Prewencja uduszeń i zadławień	★★★
Przywództwo w obszarze bezpieczeństwa dzieci	★★
Nadzór nad urazami dzieci	★★★★
Budowanie zdolności prewencji urazów i promocji bezpieczeństwa dzieci	★★

SKALA OCEN

- ★ Znakomita, bardzo dobra
- 😊 Dobra
- 😐 Dostateczna
- 😞 Słaba, niedostateczna
- ! Niedopuszczalna